

An artistic illustration of a woman with long, vibrant red hair, looking slightly to her left. She is wearing a dark, patterned top. In the background, there is a restaurant or bar setting with several other figures, including a man in a tuxedo holding a martini glass. There are blue bottles and glasses on the table. The style is expressive and somewhat abstract, with visible brushstrokes and a soft, painterly texture.

Børn i familier med alkoholproblemer

Indholdsfortegnelse

Indledning	3
Alkoholproblemer.	4
Omsorgssvigt	6
Fra bekymring til handling	8
Oversigt - Handleveje.	10
Eksempler på signaler.	12
Samtale med forældre	14
Indsatsplanlægning.	19
Forholdsregler.	20
Underretning	21
Familieafdelingen	21
Børnegruppe	22
Alkoholbehandling	23

Handlevejledningen er udarbejdet til personalet i skoler, dagpasningsområdet og sundhedsplejen.

Handlevejledningen er et konkret arbejdsredskab, der supplerer Hedensted Kommunes øvrige vejledninger til fagfolk, der arbejder med børn med særligt behov for støtte. Du kan finde informationer på kommunens hjemmeside under Børn og Unge.

Vejledningen er udarbejdet med henblik på at skabe rutiner, der sikrer:

- At børn med særligt behov for støtte får deres situation vurderet
- At der på baggrund af denne vurdering iværksættes støtte til børn
- At der samarbejdes med forældre og mellem relevante faggrupper

Der sættes særligt fokus på at sikre støtte til børn i familier med alkoholproblemer, formidle viden samt anwise handlingsforslag.

Handlevejledningen vil fortløbende blive udbygget med viden og handlingsforslag i forhold til børn med særlige behov.

ALKOHOLPROBLEMER

Forældre med alkoholproblemer.

Det er vigtigt at gribe ind!

Det kan være stærkt skadeligt for børn at vokse op i en familie med alkoholproblemer eller andre rusmiddelproblemer. Hvis I har på fornemmelsen, at et barns mor eller far har alkoholproblemer eller problemer med andre rusmidler, er det nødvendigt at tage fat om problemet af hensyn til barnet.

I har flere vigtige opgaver. I skal støtte barnet i det daglige og tale med forældrene om barnets situation, og om at gøre noget ved alkoholproblemet. Børn kan også have brug for støtte, som ligger ud over skolens/institutionens/sundhedsplejens muligheder, og der er ofte brug for tværfaglig inddragelse og samarbejde.

Der findes flere definitioner på alkoholproblemer. I forbindelse med forælderrollen defineres et alkoholproblem ikke af, om man har drukket 2 eller 21 genstande.

Det er et problem, hvis alkoholforbruget går ud over forældrevnen.

Oplever man berusede forældre, eksempelvis i forbindelse med arrangementer, ved aflevering eller afhentning af barnet eller lignende, er det nødvendigt at tage dette op med forældrene. Dels for at markere, at beruset adfærd er uacceptabelt i skolen/institutionen/dagplejen, og dels for at undersøge, om der er alkoholproblemer til stede. Tilsvarende gælder, hvis forældrene lugter af alkohol gentagne gange, eller hvis I oplever andre signaler gennem børns adfærd og i samspillet mellem børn og forældre. (Se side 12)

Når alkoholproblemer tages op, tilskyndes forældre til at gøre noget ved det.

Det er vigtigt, at man er velforberedt før en sådan samtale (se side 14) og eksempelvis har sat sig ind i, hvilke behandlingsmuligheder de pågældende forældre kan benytte, så samtalen kan gøres konstruktiv.

Det er ligeledes vigtigt, at man følger op på, at der er sket de fornødne ændringer i forhold til barnet, og de aftaler der er truffet. Såfremt det ikke er tilfældet, bør der efter en konkret vurdering, samarbejdes med forældrene om at etablere kontakt til Familieafdelingen eller ske underretning uden forældres samtykke.

Har du behov for råd og vejledning eller støtte med henblik på:

- Afklaring af en fornemmelse om forældres alkoholforbrug
- Hvorledes man kan tage alkoholproblemer op med forældre
- Viden om børn i familier med alkoholproblemer
- Viden om støtte- og behandlingstilbud

Kan du kontakte:

- Udpegede nøglepersoner på alkoholområdet i din institution/forvaltning
- Rusmiddelcenter Hedensted
- Alkoholgruppen

OMSORGSSVIGT

Det vil ofte være vanskeligt at få sikre beviser for forældres omsorgssvigt eller for problemer i familien, og ofte vil personalet blot have på fornemmelsen, at noget er galt. Du vil ofte kunne stole på din fornemmelse. Der er en grund til, at du føler, som du gør. At gå fra en ubevidst fornemmelse til bevidsthed om et problem handler ofte om at gøre status over, hvad man ser og hører vedrørende barnet.

1. Analysér din fornemmelse

Skriv dine observationer ned og undgå tolkninger. Dine observationer skal kunne tåle at få din underskrift under. Hvad har du set og hørt? Vær opmærksom på signaler hos børn og forældre, når du gør status over din observation. Skriv eksempelvis dagbog. Måske har du viden om børn og forældre fra private sammenhænge, som også kan tillægges værdi? Hvad beroliger dig, og hvad foruroliger dig? Har du selv nogle barrierer, der skal tales om (Din egen del hvis du har "ondt i maven" ved en problemstilling).

2. Orientér din leder

3. Gør status

Har I grund til at være bekymrede?

- Beslutter I jer for at se tiden an, er det vigtigt at sætte en tidsfrist - eksempelvis 14 dage
- Hvis I fortsat er bekymrede, skal I iværksætte næste skridt i denne handlingsvejledning: Fra bekymring til handling. (Se side 8)

- Er du den eneste, der er bekymret, skal du også overveje en underretning! (Ifølge lovgivningen er underretning en personlig pligt). Du har mulighed for eventuelt at rådføre dig med en af Familieafdelingens socialrådgivere i dit lokalområde. Orienter dog altid din nærmeste leder om den beslutning du tager.

FRA BEKYMRING TIL HANDLING

Ved bekymring for et barns trivsel skal der træffes beslutning om, hvordan og i hvilket regi barnet bedst støttes.

Foretag en vurdering: Hvor bekymret er du?

1.1 Vurder barnets status

- Følelsesmæssige tilstand
- Evnen til at indgå i sociale relationer
- Intellektuelle tilstand
- Fysiske tilstand
- Barnets selvværd og selvtillid (hviler det i sig selv)
- Er barnets udviklingsstatus tilfredsstillende for alderen
- Tag kontakt til din institutions nøgleperson, som har alkoholviden

1.2 Vurder barnets situation i øvrigt

- Relation til forældre, personale, andre
- Omsorgssituation (sikkerhed, almindelig pleje etc.)
- Følelsesmæssig kontakt til personale, forældre, andre.
Er barnet i en truet situation?
- Er der tilgængelige ressourcer i et netværk, som kan støtte familien i denne situation? Bruges disse ressourcer?
- Hvordan er de voksnes samarbejde om barnet?

2 På baggrund af jeres vurdering af bekymringen ovenfor skal I tage stilling til, i hvilket regi støtten til barnet bedst etableres – I kan/skal søge vejledning fra f. eks.

- PPR
- Familieafdelingens distriktssocialrådgiver
- Socialfaglig koordinator
- Din institutions nøgleperson på alkoholområdet
- Rådgivningsforum – distriktsteam – i netværksmøde

Skolen/institutionen/dagplejen/sundhedsplejen skal vælge mellem tre veje (A, B eller C)

Barnet har behov for pædagogisk støtte og omsorg, som skolen/institutionen/dagplejen/sundhedsplejen er i stand til at give i samarbejde med forældrene.

Handlevej A vælges i oversigten
(Vi klarer selv indsatsen.)

Der er brug for en tværfaglig vurdering og koordinering af indsatsen over for barnet. Når et omsorgssvigtet barn har søskende udenfor skolen/institutionen/dagplejen/sundhedsplejen eller der er tvivl om, hvilken støtte barnet har behov for, så er der brug for andre faggrupperes vurdering af sagen.

Handlevej B vælges i oversigten
(Tværfaglig vurdering og koordinering.)

Det står klart, at barnet har brug for støtte, ud over hvad skolen/institutionen/dagplejen/sundhedsplejen kan tilbyde, eksempelvis fordi forældrene ikke magter forælderrollen (omsorgssvigt).

Handlevej C vælges i oversigten
(Kontakt/underretning til forvaltningen.)

Der er naturligvis et vist overlap mellem de tre veje: Barnets situation kan eksempelvis udvikle sig, så personalets egen indsats (Handlevej A) må suppleres af en tværfaglig vurdering (Handlevej B) eller en underretning (Handlevej C) og omvendt.

OVERSIGT - HANDLEVEJE

1. Jeg har på fornemmelsen, at et barn lever under utilfredsstillende forhold, eksempelvis på grund af forældres alkoholproblemer. Hvordan afklarer jeg min fornemmelse? (Se side 5)
2. Jeg drøfter min fornemmelse med min leder. Vi afklarer: Hvor alvorlig er bekymringen? Er der grund til bekymring? Se afsnit om Omsorgssvigt og afsnit om Fra bekymring til handling.
3. Hvis Nej: Stop nu. Hvis ja: Et valg træffes mellem handlevej A, B og C.
4. Der kan være et vist overlap mellem de tre ovenstående veje: Barnets situation kan eksempelvis udvikle sig således, at jeres egen indsats (Handlevej A) må suppleres af en tværfaglig vurdering og/eller koordinering (Handlevej B) eller at der indledes samarbejde med Familieafdelingen/underretning (Handlevej C) og omvendt.

OVERSIGT - HANDLEVEJE

A: Vi klarer det selv	B: Der er behov for en tværfaglig vurdering og koordinering af indsatsen for barnet	C: Barnet har behov for støtte, som ligger uden for skolens/institutionens/dagplejens/sundhedsplejens muligheder
1. Bekymringen formidles til forældrene	1. Bekymringen formidles til forældrene. Det foreslås, tværfaglig inddragelse	1. Bekymringen formidles til forældrene. Der samarbejdes med forældre om at etablere kontakt til socialforvaltning/de informeres om, at forvaltningen underrettes. Underretning sendes til forvaltningen
2. Indsatsen planlægges i samarbejde med forældre	2. Relevante fagpersoner/tværfaglig inddrages	2. Kontakten etableres/eller underretning skrives. Forældre opfordres til at underskrive, at den er forelagt dem – med deres evt. bemærkninger
	3. Indsatsen planlægges på baggrund af de tværfaglige anbefalinger. Forældre inddrages	
<i>Hvis forældre afbryder samarbejdet, vurderes det, om handlevej C skal anvendes.</i>	<i>Hvis forældrene afbryder samarbejdet, vurderes det om handlevej C skal anvendes</i>	<i>Ved mistanke om seksuelt overgreb eller grov vold underrettes Familieafdelingen uden, at forældrene informeres.</i>

EKSEMPLER PÅ SIGNALER

Børns signaler kan være

Fysiske symptomer, tristhed, hæmning og mangel på mimik, koncentrationsproblemer, ufrivillig vandladning og afføring, motorisk uro, angst, problemer med venner og socialt tilhørsforhold, overdreven tilpasning, følelsesmæssig labilitet. Endvidere kan barnet fremstå forsømt: Manglende madpakker, manglende gymnastiktøj, utilstrækkeligt eller snavset tøj, manglende forældresvar i kontaktbøger, meget fravær/sygdom, manglende hjemmearbejde m.v.

Forældrenes signaler kan være

Lugter af alkohol – evt. dækker over lugten med pastiller m.m. Møder berusede op – snøvlende tale, usikker gang, svømmende/rødsprængte øjne. Manglende situationsfornemmelse, opstemt, aggressiv m.m. Ændret udseende: Vægtøgning, væggtab, ændret påklædning. Skiftende stemningsleje, adfærdsændringer. Abstinenspræget: Ryster, svedudbrud i ansigt/på håndflader, urolig, koncentrationsbesvær. Lader andre bringe og hente børnene, har travlt med at komme ud og ind af døren, glemmer eller holder ikke aftaler, deltager ikke i møder og arrangementer – eller har en overdreven offensiv adfærd ved disse.

Signaler i samspillet mellem børn og forældre kan være

Konfliktfyldt samspil, forældrene mangler indføling og er ikke nærværende, barnet er ekstremt registrerende i forhold til voksne, barnet fortæller om berusede voksne eller reagerer påfaldende ved synet eller lugten af alkohol.

EKSEMPLER PÅ SIGNALER

Signaler varierer

Signaler kan variere meget i hyppighed samt tydelighed og kan ofte kun opfattes i kombination med hinanden. Der kan også være andre tegn på, at barnet ikke trives eller omsorgssviges som følge af forældres alkoholproblemer.

Ved psykisk omsorgssvigt, herunder ved forældres alkoholproblemer, har barnet ikke nødvendigvis tydelige symptomer.

Vær altid opmærksom, hvis et barn er overdrevent ansvarligt og tilpasningsvilligt. Hvis du i øvrigt har på fornemmelsen, at alt ikke er, som det burde være, må en sådan adfærd ikke berolige dig.

Der kan være tale om en lille voksen – et barn, der ikke får lov at være barn – et hyppigt fænomen i familier med misbrug, psykisk sygdom o.l.

SAMTALE MED FORÆLDRENE

Samtale med forældre om bekymring for deres barn i forbindelse med forældres alkoholproblemer

Denne type af samtaler opleves oftest vanskelige. Dette er forståeligt, men omvendt er samtalen nødvendig, for at der kan tages hånd om barnets problemer. At tale med forældre om barnets trivsel er et nødvendigt skridt, for at tage hånd om og støtte barnet, så det kan trives og udvikle sig. Her er nogle ideer til, hvorledes samtalen kan planlægges, så et konstruktivt samarbejde med forældrene kan indledes.

Prøv at tænke igennem om I forventer, at samtalen kan blive svær

Hvorfor tror I, at den kan være svær for forældrene? Hvad er de bange for? Hvordan kan I tilrettelægge samtalen, så det svære bliver til det vedkommende? Kan I afdramatisere forældrenes frygt og stadig fastholde problemets alvor? Hvad er det værste, der kan ske under samtalen? Hvad er det bedste resultat, der kan komme ud af samtalen?

Hvem skal deltage?

I bør altid være mindst to ansatte til samtalen, hvoraf den ene bør være lederen. Undgå at stille med en hel hær over for forældrene.

Hvad er det, I skal have sagt og talt med forældrene om? Lav en dagsorden inden samtalen, så I – ved samtalens afslutning – kan krydse af og sikre, at I har fået sagt det hele. Hvad giver anledning til bekymring for barnets trivsel, og hvad kan forældrene og I gøre for at støtte barnet i dagligdagen? Er der behov for støtte fra andre? Hvad skal forældrene motiveres til, herunder at forældrene gør noget ved alkoholproblemet og går i alkoholbehandling. Hvad er der af behandlings- og støttetilbud osv? Aftal, hvem der siger hvad.

SAMTALE MED FORÆLDRENE

Giv eventuelt forældrene en kopi af dagsordenen, inden samtalen begynder. Aftal, at en af jer tager referat og holder øje med, at jeres punkter nås.

Husk at det er en bekymring, I skal formidle – ikke en anklage

Fremfør så konkret som muligt de iagttagelser, der er grunden til bekymringen for barnet.

Her kan vejen være at tage afsæt i barnets følelser og trivsel. Sørg for, at forældrene også kan komme frem med, om de deler bekymringen og deres viden om barnet. Bekymringen kan også alene være begrundet i signaler hos forældrene på, at de har et alkoholproblem, fordi I ved, hvad det kan få af konsekvenser for barnet.

Det er vigtigt, at I på en åben, konkret og omsorgsfuld måde, med afsæt i iagttagelser og signaler, inddrager bekymringen/formodningen i forhold til forældrenes alkoholvaner. Undgå moralisering samt værdiladede ord samt udtryk som alkoholiker, alkoholist og alkoholmisbruger.

Hold hovedet koldt – og hjertet varmt

Undgå at svare igen på eventuelle skældsord og bebrejdelser, men giv ophidsede forældre tid til at rase af. Udtryk forståelse for, at samtalen kan være ubehagelig for forældrene, men fasthold, at den er nødvendig. Vend derefter tilbage til emnet, dvs. bekymringerne for barnet.

Opsamling på aftaler og beslutninger

– laves ved samtalens afslutning. I skal sikre jer, at forældrene hører jeres konklusioner.

SAMTALE MED FORÆLDRENE

Trusler eller vold mod personalet

– forekommer sjældent ved samtaler med forældre om omsorgssvigt af børn. Men af hensyn til at forebygge, at noget sådant sker, er det vigtigt, at man altid er mindst to ansatte tilstede, når en sådan samtale gennemføres. Sker det alligevel, skal lederen straks orienteres om episoden, og der tages stilling til, om der skal ske anmeldelse til politiet. Lederen skal sikre, at der tages vare på de ansattes sikkerhed, og at der om nødvendigt ydes psykologisk førstehjælp til de ansatte, der har været ude for episoden. Sørg altid for umiddelbart efter episoden at notere ned, hvad der er sket og sagt – så nøjagtigt som muligt.

SAMTALE MED FORÆLDRENE

Her følger nogle eksempler på formuleringer og spørgsmål til forældres alkoholvaner og alkoholproblemer som, afhængig af situationen, signalerne, dig og dit kendskab til forældrene kan give inspiration til at få hul på emnet.

... „Jeg ved, at nogle gange påvirkes børn – uden at forældre er klar over, at deres alkoholvaner belaster børnene. Det er vigtigt for mig, at vi taler om hvordan, det er hjemme hos jer!“

... „Vi er blevet mere opmærksomme på, at børn ofte reagerer på voksnes brug af alkohol længe før, vi voksne tænker på, det kan være problematisk. Af den grund er det vigtigt for mig også at inddrage dette, som noget det er vigtigt at tale om“.

... „Med det vi har talt om i forhold til Mads, har jeg tænkt på, om hans vanskeligheder kan have sammenhæng med den måde I drikker alkohol på i jeres familie. Det vil jeg gerne tale med dig om!“

... „Med det jeg har fortalt, er jeg bekymret for Mads. Det kan være svært for mig at sige, men jeg har flere gange oplevet at du lugter af alkohol, når du kommer her. Jeg vil gerne tale med dig, om Mads' vanskeligheder hænger sammen med dine drikkevaner!“

... „Jeg har bemærket, at du den sidste uge har lugtet af alkohol, når du har hentet Mads. Jeg ved ikke om Mads' vanskeligheder hænger sammen med dine alkoholvaner, men jeg vil gerne tale med dig om det!“

SAMTALE MED FORÆLDRENE

... „Jeg kan se, at Mads bliver trist og usikker, når du henter ham og lugter af alkohol, som du har gjort i denne uge. Det er vigtigt for mig, at vi taler om, hvad dine alkoholvaner betyder for Mads!“

... „Det ser ud til at bekymre Mads, når I har drukket øl. I dag ved vi mere om, hvordan børn påvirkes af voksnes forbrug af alkohol. Hvis Mads' vanskeligheder hænger sammen med dette, vil hans situation ikke blive væsentlig forbedret, før I får gjort noget ved det. Jeg ved ikke om én af jer har et problem med alkohol, men der er mulighed for at få en snak om alkohol på Rusmiddelcentret. Der kan de hjælpe, hvis I har brug for det!“

... „Da du var her i går, oplevede jeg dig påvirket. Jeg vil gerne tale med dig om, hvad det betyder for Mads, når du drikker mere end godt er.“

... „Jeg har oplevet, at du de sidste 4 dage har lugtet af alkohol, når du har afleveret Mads. Jeg er bekymret for, om du nogle gange drikker for meget, og om Mads' vanskeligheder har sammenhæng med dine alkoholvaner. Jeg ved, at det nok er svært for dig at høre. Måske har du ikke tænkt over det. Kan vi tale lidt om det?“

INDSATSPLANLÆGNING

Nedenstående skema er til brug for planlægning af indsats for et barn i samarbejde med forældrene, og kan udfyldes i samarbejde med forældrene. Sørg for, at forældrene får en kopi med hjem.

Bekymring for barnet skyldes:	
Hvilken ændring ønskes i forhold til barnet eller dets situation?	
Hvad skal skolen/institutionen/dagplejen/sundhedsplejen gøre?	
Hvad skal forældrene gøre?	
Hvornår afholdes næste møde mellem forældre og skole/institution/dagpleje/sundhedspleje?	
Hvad skal der være opnået inden næste møde?	
Er det aftalt, at støtte udefra inddrages (Eks. PPR, Familierådgivningen, Rusmiddelcentret Hedensted, børnegruppe m.fl.)?	
I givet fald hvilken?	
Dato:	
Underskrift forældre	Underskrift skole/institution/dagpleje/sundhedsplejen

FORHOLDSREGLER

Forholdsregler ved berusede forældres afhentning af børn

Hvis en forælder møder beruset op for at afhente et barn, skal I vurdere, om hjemtransport kan foregå på forsvarlig vis. Er dette ikke tilfældet, skal I foreslå den pågældende forælder, at der ringes efter en taxi – om nødvendigt på skolens/institutionens/dagplejens regning.

Forslag til startreplik

„Jeg synes, at du virker påvirket, og at du ikke bør køre. Jeg foreslår, at vi går ind og ringer efter en taxa!“

Ved benægtelse

„Det er muligt, at du har ret. Men du virker beruset, og når jeg får det indtryk, er det min pligt at gøre, hvad jeg kan for at hindre, at du kører med barnet. Hvis du kører, skal jeg faktisk ringe til politiet, så kan vi ikke finde en anden måde at løse det her på?“

Agter den berusede forælder fortsat selv at køre, skal I tilkalde politiet.

Hvis der ikke er nogen ædru person hjemme

(Spørg den fremmødte eller ring til barnets hjem), og den berusede forælder vurderes at være ude af stand til at tage forsvarligt vare på barnet, skal I meddele, at barnet ikke må komme med, og at Familierådgivningen kontaktes med henblik på at aftale nærmere om pasning af barnet. I akutte situationer som opstår uden for Familierådgivningens åbningstid, kan du kontakte politiet, som etablerer kontakt til den sociale bagvagt.

FORHOLDSREGLER

I skal ikke med magt forsøge at hindre udlevering af barnet. Magtanvendelse er politiets opgave. Udleveres barnet i en sådan situation, på trods af jeres forsøg på at overtale forældrene, kontaktes Familieafdelingen straks jf. ovenstående.

Det er vigtigt, at den ansatte efterfølgende noterer ned, hvad der er sket, med dato og klokkeslet. Det skal fremgå så præcist som muligt, hvad der er blevet sagt og gjort. Lederen skal orienteres så hurtigt som muligt, og denne tager stilling til, om Familieafdelingen skal underrettes.

Når forældre er mødt op på skolen/institutionen/dagplejen i beruset tilstand, indkalder lederen altid efterfølgende forældrene til samtale herom. Formålet er dels at signalere, at beruset adfærd er uacceptabelt på skolen/institutionen/dagplejen og dels at afklare, om der er et alkoholproblem.

UNDERRETNING

Underretningsskema samt vejledning kan findes på www.hedensted.dk under Børn og Unge.

FAMILIEAFDELINGEN

Familieafdelingen kan kontaktes på tlf. 7975 5000

BØRNEGRUPPE

Et tilbud for børn og unge, der har en mor eller far, med et alkoholproblem

Børn i familier med alkoholproblemer har behov for hjælp til at "holde frikvarter" fra familielivet.

De har brug for gode oplevelser – alene eller sammen med hele familien.

Det primære formål med børne- og ungegrupperne er, at styrke børnenes og de unges selvværd, og give dem bedre livsvilkår, ved at give dem mulighed for at sætte ord på og bearbejde deres oplevelser sammen med jævnaldrene i samme situation.

En børnegruppe kan give børnene et netværk, hvor de kan tale om deres oplevelser – et netværk der kan bruges uden for tiden med gruppen og efter gruppens ophør.

Kontakt

Hver gruppe ledes af to voksne, som til dagligt arbejder i Familiecentret.

Familiekonsulent Kirsten Thomsen

Tlf. 2445 0737

email: kirsten.thomsen@hedensted.dk

Familiekonsulent Solveig Søgaard

Tlf. 2361 0992

email: solveig.soegaard@hedensted.dk

Information om alkoholbehandling i Hedensted Kommune

Hvor kan man henvende sig?

Hvis man vil stoppe eller ændre på sit alkoholforbrug, kan man henvende sig til:

Rusmiddelcentret Hedensted
Stationsvej 5, 8722 Hedensted
Tlf.: 7974 1310

Råd og behandling er gratis, og man kan henvende sig anonymt.

Hvordan henvender man sig?

Enhver kan henvende sig med eller uden henvisning. Man kan også tage en god ven, et familiemedlem eller en arbejdskammerat med.

Rådgivning, afklaring af behandlingsbehov og behandling er et gratis tilbud til alle, hvis forbrug af alkohol på en eller anden måde giver anledning til problemer. Der er også tilbud, der involverer støtte til hele familien, herunder børn. Er du i familie med – tæt på eller kender en, som drikker for meget, kan du også få rådgivning og støtte.

Som fagperson kan du også få råd og vejledning.

Andre muligheder?

Man kan også henvende sig til egen læge og anmode om at komme i behandling. (Endelig er der en række private behandlingsmuligheder for egen regning).

